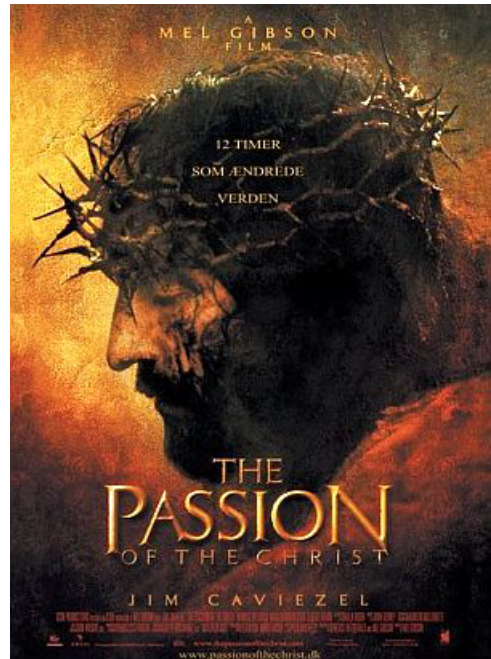

The Passion Of The Christ

Ultrakatolicisme

© Bo Torp Pedersen

Jeg har omsider fået set Mel Gibsons omdiskuterede Kristus-film, vel at mærke i en DVD-kopi. Det er utvivlsomt ikke den rette måde at se filmen på, for skildringen af den fysiske vold gør naturligvis ikke så stort indtryk, når man ser filmen som små billeder i letterbox-format på en TV-skærm sammenlignet med biografens store lærred. Men det er også afslørende, for åbenbart er der ikke meget tilbage, når man ser bort fra skildringen af de fysiske pinsler. Filmen er egentlig meget 'smal' for ikke at sige snæversynet.

Gibson har valgt en fortælle-ramme fra og med Getsemane Have til og med udåndingen på korset på Golgata Bakke. Opstandelsen kommer som en ganske kort sekvens til sidst, nærmest som et appendix. Inden for rammen er der dog nogle korte tilbageblik - en slags associationer fra det, Jesus oplever i sine sidste timer, til nogle af hans fordums oplevelser med disciplene og andre.

Overordnet må det siges at være en *in medias res*-fortælling, hvor vi selv skal finde ud af før- og efter-sammenhængen. Det kan vi sagtens med vort intellekt, men det fungerer ikke særligt godt som oplevelse at begynde med dunkle billeder af den dunkle nat i Getsemane Have; hvordan skal vi umiddelbart kunne leve os ind i nogle personligheder på den måde?

Overskriften sættes fra start med et skilt, som gengiver Esajas 53, 5. Så véd vi, at dette er en historie om lidelsernes mand. Det er fint nok. Men selv om brugen af det aramæiske sprog (og lidt italiensk blandt romerne) og bibel-citater skal signalere en form for autenticitet - noget, nogle kunne sammenligne med muslimsk fundamentalisme - skinner Gibsons ultrakatolske tolkning stærkt igennem.

Gibson går nemlig ud over bibelteksterne og medtager passende legendestof. Filmen viser, hvordan nogle kvinder går ind på pladsen, hvor soldaterne (rene klicheer på perverse sadistiske typer) har tortureret Jesus, og tørrer Jesu blod op med hvide klude. Filmen fortæller også (bi-)historien om Veronika, der møder den korsbærende Jesus med en svededug (oprindeligt vel 'kun' et klæde hvormed jøder tildækkede afdødes ansigt) og blidt tørrer hans blodige og svedige ansigt med det. Dermed bekræfter filmen legenden om Veronikas svededug: de sidenhen så dyrkede og omdiskuterede Veronika-billeder med aftrykket af Jesu ansigtstræk.

Legende-stoffet viser hen til blod-dyrkelsen og tesem om lidelsen som frelsesvej. Filmen lever hermed helt op til protestanternes indtryk af katolikkerne, at det for dem er og bliver særligt saliggørende, hvis man gennemgår forfærdelige pinsler og kan udnævnes til martyr for sine overbevisninger. Dyrkelsen af pave Johannes Paul II får tilsyneladende også næring af den gamle mands fysiske lidelser.

Hvis det er denne frelse gennem lidelse vej, filmen vil fremhæve, må man indrømme den en vis konsekvens. Mens volden udmales i lange sekvenser, bliver Jesu glædelige opstandelse kun antydning.

Vist er filmen interessant, men er den vellykket? Fortælle-mæssigt vil jeg mener, at den langvarige dvælen ved og udpensling af Jesu fysiske lidelser sker på bekostning af filmens fortælle-mæssige fremdrift. Historien går i stå, og filmen bliver urimelig lang og langsom. Mon ikke også virkningen er den, at vi taler om volden og næsten kun om den?

Denne films voldsbeskrivelse kan måske nok siges at være mere realistisk end de malerier m.v. hvor den fysiske vold i Jesu lidelse er fuldstændig fraværende. Men hvad så? Hvor fører det os hen? Ikke til det glade budskab om den kærlige Guds frelses-mål for os vildfarne og selvoptagede mennesker. Det fører til en ultrakatolsk nadver-forståelse, hvor Jesu kød og blod menes at være fysisk nærværende. Personligt må jeg sige, at det er den slags, der får mig til at blive endnu mere lavkirkelig indstillet - og protestantisk.

Filmfakta

USA 2004 - Instr.: Mel Gibson - Manus: Mel Gibson, Benedict Fitzgerald - Medv.: Jim Caviezel (Jesus), Monica Bellucci (Magdalene), Maria Morgenstern (Maria), Luca Lionello, Hristo Shopov, Christo Jivkov, Francesco De Vito, Mattia Sbragia, Toni Bertorelli, Giacinto Ferro, Aleksander Mincer - 127 min. - Dansk biografpremiere d. 2/4 2004 og på DVD d. 6/9 - Pressebilleder/Udlejning: Angel Films

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=4556&area=1>

<http://www.philm.dk/default.asp?CallParam=visfilm&IdParam=1798>

http://nymag.com/nymetro/movies/reviews/n_9921/

<http://www.spiritualityandpractice.com/films/reviews/view/8249>

<http://variety.com/2004/film/reviews/the-passion-of-the-christ-2-1200534940/>